

БАТЛАВ

**МОНГОЛ УЛСЫН САЙД,
ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГ
ЭРХЛЭХ ГАЗРЫН ДАРГА**

БАТЛАВ

**ХУУЛЬ ЗҮЙ, ДОТООД ХЭРГИЙН
САЙД**

С.БЯМБАЦОГТ

Н.ЭНХБАЯР

ОРОН ЗАЙН ӨГӨГДЛИЙН ДЭД БҮТЦИЙН ТУХАЙ ХУУЛИЙН ТӨСЛИЙН ҮЗЭЛ БАРИМТЛАЛ

Нэг.Хуулийн төсөл боловсруулах үндэслэл, шаардлага

Орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн тухай хуулийн төсөл боловсруулах үндэслэл нь орон зайн өгөгдлийн дэд бүтэц, түүний үйл ажиллагаатай холбогдсон харилцааг зохицуулах эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх явдал юм.

Орон зайн өгөгдлийн дэд бүтэц гэдэг нь орон зайн өгөгдөл, мэдээллийг бүрдүүлэгч, хэрэглэгч болон тэдгээрийн хамтын ажиллагааг удирдан зохион байгуулах хууль, эрх зүй, стандарт, техник, технологи, хүний нөөцийн цогц бодлого бөгөөд нэг удаа бүрдүүлсэн орон зайн мэдээллийг төрөл бүрийн үйл ажиллагаанд олон удаа ашиглах, шинэчлэх боломжийг бий болгох үүрэг гүйцэтгэнэ.

Орон зайн өгөгдөл, мэдээллийн хэрэглээ нь олон салбарыг хамарсан өргөн хүрээтэй болно. Тухайлбал, газар ашиглалтын, барилга байгууламжийн, инженерийн болон зам, тээврийн дэд бүтцийн гэх мэт. Орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийг бий болгосноор төрийн бодлого, шийдвэрийг нэгдсэн байдлаар зөв зүйтэй төлөвлөх, хэрэгжүүлэхэд дэмжлэг болохоос гадна улсын эдийн засаг, нийгмийн хөгжилд томоохон түлхэц үзүүлэхээр байна.

1.1.Хууль зүйн үндэслэл, шаардлага

Монгол Улсын Их Хурлын 2020 оны 52 дугаар тогтоолоор баталсан “Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын 3.6-д “Ухаалаг, иргэн төвтэй газрын нэгдмэл удирдлага, менежментийн тогтолцоог хэрэгжүүлэх замаар тэгш байдал, шударга ёс, үндэсний эдийн засгийн аюулгүй байдал, тогтвортой хөгжлийг хангана.” гэсэн зорилтыг дэвшүүлж, 2031-2040 онд буюу Байрлалд суурилсан орон зайн мэдээлэл бүхий ухаалаг, иргэн төвтэй газрын нэгдмэл удирдлага, менежментийн тогтолцоог нэвтрүүлэх үе шатанд Үндэсний орон зайн мэдээллийн нэгдсэн платформыг бий болгон хөгжүүлж, хэрэглэж хэвшсэн байх үр дүнд хүрэхээр тусгасан бөгөөд “Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын хүрээнд 2021-2030 онд хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа”-ны 3.6.1-т “Хүн амын нутагшилт, суурьшлын зохистой тогтолцоонд тулгуурлан хот байгуулалт, газрын харилцааны эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгоно” гэж, 3.6.16-д “Байрлалд суурилсан орон зайн мэдээллийн эдийн засаг, нийгэмд үзүүлэх үр өгөөжийг нэмэгдүүлнэ.” гэж, 5.3.7-д “Орон зайн мэдээллийн дэд бүтцийг хөгжүүлж шийдвэр гаргах бүх түвшинд ашиглана.” гэж тус тус заасан.

Монгол Улсын Их Хурлын 2021 оны 106 дугаар тогтоолын 2 дугаар хавсралтаар баталсан “Шинэ сэргэлтийн бодлого”-ыг хэрэгжүүлэх эхний үе шатны

үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн 6.1.2-т “Орон зайн өгөгдөл, мэдээллийг бүрдүүлэгч бусад байгууллагын санг нэгдсэн стандартад шилжүүлэх, геопорталаар дамжуулан төрийн бодлого төлөвлөлт, шийдвэр гаргалтын “Нэг газрын зураг”, иргэд, олон нийт, бизнесийн зориулалттай “Нээлттэй газрын зураг” цахим үйлчилгээг улсын хэмжээнд нэвтрүүлэх” гэж заасан.

Монгол Улсын Их Хурлын 2024 оны 21 дүгээр тогтоолоор баталсан “Монгол Улсын Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн 4.2.2-т “Дэвшилтэд технологид суурилсан цахим засаглалтай болж” гэж, улмаар мөн хөтөлбөрийн 4.2.2.4-т “төрийн тогтолцооны цахим дэд бүтцийг хөгжүүлж, шийдвэр гаргах үйл явцыг хурдан, ил тод, нээлттэй болгоно” гэжээ.

Монгол Улсын Засгийн газрын 2024 оны 11 дүгээр сарын 20-ны өдрийн 181 дүгээр тогтоолоор баталсан “Монгол Улсын хууль тогтоомжийг 2028 он хүртэл боловсронгуй болгох үндсэн чиглэл”-д Орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн тухай анхдагч хуулийн төслийг боловсруулж Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэхээр тусгасан.

1.2.Практик шаардлага

Орон зайн өгөгдөл, өгөгдлийн дэд бүтцийн тухай

Газар зүйн тодорхой орон зайд орших байгалийн болон хүний үйл ажиллагаагаар бүтээгдсэн биет юмс, үзэгдэл, түүний шинж чанар нь орон зайн өгөгдөл болдог бөгөөд дэлхий нийтээр тэдгээрийг тодорхой шинжлэх ухаан, техник, технологийн тусламжтайгаар хэрэгцээ, шаардлагадаа нийцүүлэн бүрдүүлж, орон зайн мэдээллийг боловсруулан сансар судлал, газрын харилцаа, дэд бүтэц, барилга, хот байгуулалт, эрүүл мэнд, боловсрол, байгаль орчин зэрэг бүхий л салбарт ашиглаж байна.

Өнөөдөр дэлхийн 100 гаруй улс өөрийн орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийг байгуулаад байгаа бөгөөд Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын дэргэд дэлхийн Орон зайн мэдээллийн менежментийн Зөвлөхүүдийн хороог 2011 онд байгуулсан. Тус хорооны 2018 онд АНУ-д зохион байгуулагдсан VIII хурлаар улс орнуудын орон зайн мэдээллийг үр ашигтай удирдах, ашиглахад туслах зорилгоор “Орон зайн мэдээллийн нэгдсэн хүрээ” баримт бичгийг баталсан. Уг баримт бичигт орон зайн өгөгдлийг бүрдүүлэх, боловсруулах, хадгалах, хамгаалах, түгээх, ашиглах үйл ажиллагаа болон түүнд оролцогч талуудын хамтын ажиллагаа, удирдлага зохион байгуулалт, бодлого, хууль тогтоомж, стандарт, техник, технологи, хүний нөөцийг нийтэд нь Орон зайн өгөгдлийн дэд бүтэц гэж тодорхойлсон байдаг.

Манай улс НҮБ-ын дэргэдэх дэлхийн Орон зайн мэдээллийн менежментийн Зөвлөхүүдийн хороонд 2016 онд гишүүнээр элссэн бөгөөд тус хорооны дэмжлэг, Дэлхийн банкны санхүүжилтээр 2018-2021 онд “Тогтвортой хөгжлийн 2030 хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд хөгжиж буй орнуудын орон зайн мэдээллийн менежментийн чадавхыг бэхжүүлэх” төсөл хэрэгжсэн. Уг төслийн хүрээнд манай улсад үндэсний орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийг байгуулах, орон зайн мэдээллийн хэрэглээг өргөжүүлэх суурь нөхцөл, судалгааг хийж гүйцэтгэн холбогдох хууль тогтоомжийн төслийг боловсруулсан бөгөөд эрх зүйн орчныг бий болгох нь нэн тэргүүний зорилт болохыг зөвлөсөн.

Түүнчлэн “Орон зайн мэдээллийн нэгдсэн хүрээ” баримт бичигт орон зайн суурь өгөгдлийн дэд сангийн жагсаалтыг нийтлэг байдлаар баталж зөвлөмж болгосон байдаг. Үүнд: (1) Геодезийн цэг тэмдэгт, (2) Хүн ам зүйн мэдээлэл, (3) Хил зааг, (4) Хаяг, (5) Барилга, суурин газар, (6) Өндөржилт, гүн, (7) Газар зүйн нэр, (8) Газар ашиглалт, газрын бүрхэвч, (9) Газрын нэгж талбар, (10) Дэд бүтэц, (11) Тээврийн сүлжээ, (12) Ус зүйн мэдээлэл, (13) Ортозураг (14) Геологи, хөрс.

Иймд манай улс нь гишүүн улсын хувьд дээрх баримт бичиг, Зөвлөхүүдийн хорооноос гаргасан зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажиллах, орон зайн өгөгдөл, мэдээлэл, дэд бүтцийн талаарх ойлголтыг хуулиар тодорхойлох шаардлагатай байна.

Анх 2000 оноос эхлэн манай улсын газрын харилцааны салбарт орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн тухай ойлголт нэвтэрсэн бөгөөд түүнийг байгуулах ажил 2004 оноос эхэлсэн боловч орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн удирдлага, зохион байгуулалт, оролцогч талуудын эрх, үүрэг, оролцоо тодорхой бус, мэдээлэл хуваалцах зарчим, хүрээ тодорхойгүй, стандартын тогтолцоо, орон зайн өгөгдөл, мэдээллийн бүрдүүлэлт, шинэчлэлт, түгээлтийн талаарх эрх зүйн зохицуулалт байгаагүйн улмаас үр ашигтай хэрэгжиж чадаагүй байна.

Манай улсад хүчин төгөлдөр үйлчилж буй 40 орчим хуульд орон зайн өгөгдөл, мэдээллийн шинжийг агуулсан өгөгдөл, мэдээллийг боловсруулах, бүрдүүлэх, хадгалах, хамгаалах, түгээх, хэрэглэхтэй холбогдсон үйл ажиллагаа, тэдгээрийн системтэй холбогдсон асуудлыг зохицуулж байна.

Энэ нь орон зайн өгөгдөл бүхий мэдээллийн санг яамд, тэдгээрийн харьяа байгууллагууд өөр өөрсдийн түвшинд, олон янзын шийдлээр зөвхөн тухайн салбар, байгууллагын хэрэгцээнд зориулан байгуулж, бусад байгууллагатай зөвхөн тоон болон цаасан хэлбэрээр мэдээлэл солилцох байдлаар ашиглаж байгаа бөгөөд улсын хэмжээнд орон зайн өгөгдөл, мэдээллийн сангуудыг нэгтгэн нэгдсэн платформ бий болгож иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагад үйлчилгээ үзүүлэх асуудал зохицуулагдаагүй байна.

Үүний улмаас орон зайн өгөгдлийг давхардуулан бүрдүүлэх, хөрөнгө оруулалтын үргүй зардал гарах, төрийн бодлого, шийдвэр, нэгдсэн төлөвлөлт уялдаагүй, хэрэгжилт хангалтгүй байх нөхцөл бий болж байгаагийн зэрэгцээ мэдээллийн нэгдмэл, давтагдашгүй, нээлттэй, алдаагүй, шинэлэг байх нийтлэг зарчмыг алдагдуулж байна.

Орон зайн өгөгдөлийг нэгдсэн стандарт, арга зүйгээр бүрдүүлж, боловсруулан, орон зайн мэдээллийг орон зайн өгөгдлийн нэгдсэн платформоор дамжуулан ашиглах эрх зүйн орчныг бүрдүүлснээр улс орны бүтээн байгуулалт, дэд бүтцийг төлөвлөх, барьж байгуулах, байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх, гамшгийн аюулаас урьдчилан сэргийлэх, аврах зэрэг үйл ажиллагааг оновчтой, үр ашигтай төлөвлөх, хор уршгийг урьдчилан тооцох, аливаа эрсдэлийг бууруулах нөхцөл бүрдэх юм. Өөрөөр хэлбэл, орон зайн өгөгдлийг нэг удаа бүрдүүлж, түүнийг тогтмол шинэчилж, баяжуулах замаар олон удаа, тогтвортой, нийтээр ашиглах боломжтой болно.

Иймд орон зайн өгөгдөл, мэдээллийн стандарт, орон зайн суурь өгөгдөл, мэдээллийн дэд сан, нэгдсэн платформыг бий болгох асуудал, орон зайн дэд бүтцийн удирдлага, зохион байгуулалт, оролцогч талуудын эрх, үүргийг хуулиар тодорхойлох шаардлагатай байна.

Орон зайн өгөгдөл, мэдээллийг статистикийн болон бусад бүх төрлийн тоон өгөгдөл, мэдээлэлтэй нэгтгэн дүн шинжилгээ хийж, төрийн үйлчилгээний болон бизнесийн салбарт шинэ бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг бий болгох, хөгжүүлэхэд ашиглан үр ашгийг нь хүртэж байгаа туршлага олон улсад түгээмэл байна.

Монгол Улсын хөгжлийн урт болон дунд хугацааны бодлогын баримт бичгүүдэд орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийг байгуулах талаар зорилтуудыг тусгасан бөгөөд үүний дагуу Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөнд “Нэг газрын зураг-Нээлттэй газрын зураг” цахим үйлчилгээг улсын хэмжээнд нэвтрүүлэх ажлыг тусган, холбогдох техник, эдийн засгийн үндэслэлийг боловсруулж 2023 онд баталсан. Уг техник, эдийн засгийн үндэслэлийн дагуу орон зайн өгөгдлийг бүрдүүлэх, боловсруулах, ашиглах боломж техник, технологийн хувьд бүрдээд байгаа хэдий ч эрх зүйн орчин бүрдээгүйн улмаас орон зайн бүтээгдэхүүн үйлчилгээг нэвтрүүлэх боломж бололцоо хязгаарлагдмал байна.

Иймд бүтээгдэхүүн үйлчилгээтэй холбогдсон харилцааг хуулиар зохицуулах шаардлагатай байна.

Хоёр.Хуулийн төслийн ерөнхий бүтэц, зохицуулах харилцаа, хамрах хүрээ

Орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн тухай хуулийн төсөл нь 5 бүлэгтэй байх бөгөөд дараах зохицуулалтыг тусгана. Үүнд:

Нэгдүгээр бүлэгт хуулийн зорилт, үйлчлэх хүрээг тодорхойлж, орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн үйл ажиллагаанд баримтлах зарчим, түүнийг хэрэгжүүлэх арга, нэр томъёоны тодорхойлолтыг тусгана.

Хоёрдугаар бүлэгт орон зайн өгөгдлийн ангилал, төрөл, дүрслэл, мэдээлэл, тэдгээрийн бүрдлийг болон орон зайн өгөгдлийн мета-өгөгдөл бүрдэл, стандартын талаар тусгана.

Гуравдугаар бүлэгт орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн үйл ажиллагааны зохицуулалт буюу өгөгдөл бүрдүүлэх, боловсруулах, хадгалах, хамгаалах, түгээх, ашиглахтай холбогдсон үйл ажиллагааны талаар тусгана.

Дөрөвдүгээр бүлэгт орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн үйл ажиллагаанд оролцогч талуудын эрх, үүрэг, өгөгдлийн сангуудын нэгдмэл байдлыг хангах талаар тусгана.

Мөн орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн үйл ажиллагааны санхүүжилтийн талаар болон хяналт хэрэгжүүлэх нөхцөлийн талаар тусгана.

Тавдугаар бүлэгт хууль тогтоомж зөрчигчид хүлээлгэх хариуцлага, хууль хүчин төгөлдөр болох хугацааг тусгана.

Гурав.Хуулийн төсөл батлагдсаны дараа үүсэж болох эдийн засаг, нийгэм, хууль зүйн үр дагавар, тэдгээрийг шийдвэрлэх талаар авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний санал

Хуулийн төсөл батлагдсанаар эдийн засаг, нийгмийн дараах үр дагавар бий

болно гэж үзэж байна.

Орон зайн өгөгдөл, мэдээллийн бүрдүүлэлт, боловсруулалт, хадгалалт, хамгаалалт, хэрэглээ, түгээлтийн нэгдсэн тогтолцоо бүрдэж, байрлалд суурилсан орон зайн бүх төрлийн агуулга бүхий өгөгдөл, мэдээллийг нэг газрын зурагт нэгтгэж, төрийн байгууллага, иргэд олон нийт бизнесийн зорилгоор ашиглах боломж бүрдэнэ. Мөн орон зайн технологийг хэрэглэх чадавхыг бий болгох, Засгийн газар, төрийн байгууллагын түвшинд орон зайн мэдээлэлд суурилсан шийдвэр гаргах, цахим шилжилтийг эрчимжүүлэх, орон зайн өгөгдлийн тоон хуваагдлыг арилгах нөхцөл бүрдэж, улсыг цахим эдийн засаг, цахим үйлчилгээ, цахим үндэстэн рүү хөтлөх юм.

Орон зайн өгөгдөл, мэдээллийг бүрдүүлэгч, хэрэглэгчийн харилцан мэдээлэл солилцох нөхцөлийг тодорхой зохицуулснаар улсын эдийн засаг, нийгмийг хөгжүүлэх, байгаль орчныг хамгаалах чиглэлээр төсөл, хөтөлбөр, арга хэмжээг орон зай, байрлалын хувьд бодитой, үндэслэлтэй төлөвлөх, барьж байгуулах таатай нөхцөл бүрдэнэ.

Орон зайн суурь өгөгдөл, мэдээллийг бодитой, үнэн зөв бүрдүүлэх, ашиглах, хэрэглэх, түгээх, харилцан солилцох боломж нэмэгдэж, тэдгээрт зарцуулагдах зардлыг хэмнэх нөхцөл бүрдэж, орон зайн өгөгдөл, мэдээллийг олон нийт нээлттэй, хүртээмжтэй хэрэглэх, ашиглах эрх зүйн орчин бүрдэнэ.

Орон зайн өгөгдлийн дэд бүтэц нь төрийн үйлчилгээний нэг хэсэг тул цахим засаглалыг байрлалд суурилсан төрөл бүрийн өгөгдөл, мэдээллээр хангаад зогсохгүй бүх салбарын орон зайн өгөгдөл, мэдээллийг нэг цэгээр дамжуулан төрийн үйлчилгээг иргэдэд түргэн, шуурхай хүргэх боломж нэмэгдэнэ.

Хот байгуулалт, дэд бүтцийн төлөвлөлт, гамшиг, гамшгийн онцгой байдал үүссэн үед нэгдсэн нэг эх үүсвэрээс орон зайн суурь өгөгдөл, мэдээллийг авах, солилцох нөхцөл бүрдэж, статистикийн болон бусад бүх төрлийн мэдээлэлтэй давхцуулан тодорхой зорилго бүхий нэмүү өртөг шингээсэн мэдээлэл гарган авах, ашиг олох, бизнесийн орчныг дэмжих нөхцөл бүрдэнэ.

Орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн тогтолцоог бүрдүүлэхэд орчин үеийн дэвшилтэт техник, технологийг ашиглах, цахим системийг хөгжүүлэх, хүний нөөцийн чадавхыг сайжруулахад чиглэсэн тодорхой хэмжээний төсөв шаардагдана.

Дөрөв.Хуулийн төсөл нь Монгол Улсын Үндсэн хууль, Монгол Улсын олон улсын гэрээ болон бусад хуультай уялдсан байдал, уг хуулийг хэрэгжүүлэхтэй холбогдон шинээр боловсруулах буюу нэмэлт, өөрчлөлт оруулах, хүчингүй болгох хуулийн талаар

Хуулийн төслийг Монгол Улсын Үндсэн хууль, холбогдох бусад хуульд нийцүүлэн боловсруулах бөгөөд хуулийн төсөлтэй холбогдуулан Авто замын тухай, Агаарын тухай, Ажиллах хүчний шилжилт хөдөлгөөний тухай, Ашигт малтмалын тухай, Барилгын тухай, Байгаль орчныг хамгаалах тухай, Газрын хэвлийн тухай, Газрын тухай, Гамшгаас хамгаалах тухай, Геодези, зураг зүйн тухай, Зөрчлийн тухай, Кадастрын зураглал ба газрын кадастрын тухай, Кибер аюулгүй байдлын тухай, Мал, амьтны эрүүл мэндийн тухай, Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай, Орон сууцны тухай, Соёлын өвийг хамгаалах тухай, Соёлын тухай, Статистикийн тухай, Тариалангийн тухай, Төмөр замын тээврийн тухай, Төрийн

болон албаны нууцын тухай, Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн тухай, Түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын тухай, Улсын бүртгэлийн ерөнхий хууль, Усны тухай, Харилцаа холбооны тухай, Хаягжуулалтын тухай, Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай, Хот байгуулалтын тухай, Хот, суурины ус хамгамж, ариутгах татуургын ашиглалтын тухай, Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай, Хөрс хамгаалах, цөлжилтөөс сэргийлэх тухай, Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн тухай, Эрчим хүчний тухай болон бусад шаардлагатай хуульд тус тус нэмэлт өөрчлөлт оруулах хуулийн төслүүдийг боловсруулна.

—oOo—

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

20.. оны ... дугаар сарын ...-ний өдөр

Улаанбаатар хот

ОРОН ЗАЙН ӨГӨГДЛИЙН ДЭД БҮТЦИЙН ТУХАЙ

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

1 дүгээр зүйл. Хуулийн зорилт

1.1.Энэ хуулийн зорилт нь орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийг байгуулах, орон зайн өгөгдлийг бүрдүүлэх, боловсруулах, хадгалах, хамгаалах, түгээх, хэрэглэх үйл ажиллагааг удирдах, зохион байгуулах, хяналт тавих, тэдгээртэй холбогдсон харилцааг зохицуулахад оршино.

2 дугаар зүйл. Орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн тухай хууль тогтоомж

2.1.Орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн тухай хууль тогтоомж нь Монгол Улсын Үндсэн хууль, Геодези, зураг зүйн тухай хууль, Газрын тухай хууль, Хот байгуулалтын тухай хууль, Кадастрын зураглал ба кадастрын тухай хууль, Газрын хэвлийн тухай хууль, Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хууль болон эдгээртэй нийцүүлэн гаргасан хууль тогтоомжийн бусад актаас бүрдэнэ.

2.2.Монгол Улсын олон улсын гэрээнд, энэ хуульд зааснаас өөрөөр заасан бол олон улсын гэрээний заалтыг дагаж мөрдөнө.

3 дугаар зүйл. Хуулийн үйлчлэх хүрээ

3.1.Энэ хууль нь орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн үйл ажиллагаа, түүнийг удирдах, зохион байгуулахад оролцогч төрийн ба төрийн бус байгууллага, хуулийн этгээд, иргэнд хамаарна.

4 дүгээр зүйл. Хуулийн нэр томъёоны тодорхойлолт

4.1.Энэ хуульд хэрэглэсэн дараах нэр томъёог дор дурдсан утгаар ойлгоно:

4.1.1.“орон зайн өгөгдлийн дэд бүтэц” гэж орон зайн өгөгдлийг бүрдүүлэх, боловсруулах, хадгалах, хамгаалах, түгээх, ашиглах зорилгоор олон талын хамтын ажиллагааг удирдан зохион байгуулах бодлого, хууль тогтоомж, стандарт, техник, технологи, хүний нөөцийн цогцыг;

4.1.2.“орон зайн өгөгдөл” гэж газрын гадаргын дээр, доор, ус, агаар мандалд, тодорхой орон зайд орших байгалийн ба хүний үйл ажиллагаагаар бүтээгдсэн биет юмс, үзэгдлийн байрлал, хил, түүний шинж чанарыг тодорхойлсон мэдээллийн цогцыг;

4.1.3.“мета-өгөгдөл” гэж орон зайн өгөгдлийг ангилах, хайх, бүртгэх, цэгцлэх, ашиглахад зориулагдсан, орон зайн өгөгдлийн шинж чанарын тухай цахим мэдээллийн багцыг;

4.1.4.“геопортал” гэж орон зайн өгөгдөлд хандах, хайх, засварлах, дүн шинжилгээ хийх боломж бүхий цахим үйлчилгээ үзүүлэх Интернэтэд суурилсан цахим системийг;

4.1.5. “геоплатформ” гэж геопорталаар дамжуулан орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх өгөгдлийн нэгдсэн сан, программ хангамж, техник хангамж, технологийн шийдлийн цогцыг;

4.1.6. “хандах эрх” гэж геоплатформд байгаа орон зайн өгөгдөлд хандахад эрх бүхий байгууллагаас төрийн байгууллага, иргэн, хуулийн этгээдэд олгож буй нэвтрэх эрхийн зөвшөөрлийг;

4.1.7. “орон зайн өгөгдөл бүрдүүлэгч” гэж хуульд заасан чиг үүргийнхээ хүрээнд орон зайн өгөгдлийг бүрдүүлж, түгээж буй этгээдийг;

4.1.8. “техникийн баримт бичиг” гэж орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн үйл ажиллагаанд ашиглагдах стандарт, норм, дүрэм, журам зэрэг баримт бичгийг.

5 дугаар зүйл. Орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн талаар баримтлах зарчим

5.1. Орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн үйл ажиллагаанд дараах зарчмыг баримтална:

5.1.1. үндэсний аюулгүй байдал, хүн амын эрүүл мэнд, байгаль орчинд сөрөг нөлөө үзүүлж болзошгүй үйл ажиллагаа явуулахгүй байх;

5.1.2. өгөгдөл үнэн зөв, оновчтой, нарийвчлал сайтай, үр ашигтай байх;

5.1.3. нууцын зэрэглэлд хамаарахаас бусад өгөгдөл ил тод байх;

5.1.4. өгөгдөл нэгдмэл, хүртээмжтэй, олон хэрэглэгч зэрэг ашиглах боломжтой байх;

5.1.5. байгаль орчин, экологи, нийгэм, эдийн засгийн тогтвортой хөгжлийг дэмжихэд чиглэсэн байх;

5.1.6. техник, технологийн дараа үеийн ололтод суурилсан байх;

5.1.7. төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийг дэмжих;

5.1.8. орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн үйл ажиллагаанд хүн, хуулийн этгээд эрх тэгш оролцох.

ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ ОРОН ЗАЙН ӨГӨГДЛИЙН АНГИЛАЛ, ТӨРӨЛ, ДҮРСЛЭЛ, ТЭДГЭЭРИЙН БҮРДЭЛ

6 дугаар зүйл. Орон зайн өгөгдлийн ангилал, төрөл

6.1. Орон зайн өгөгдөл нь дараах ангилалтай байна.

6.1.1. орон зайн суурь өгөгдөл;

6.1.2. орон зайн сэдэвчилсэн өгөгдөл.

6.2. Орон зайн суурь өгөгдөлд дараах өгөгдлүүд хамаарна.

6.2.1. геодезийн байнгын цэг тэмдэгтийн;

6.2.2. байр зүйн зургийн;

6.2.3. газар зүйн нэрийн;

6.2.4. газар ашиглалтын;

6.2.5. газрын бүрхэвчийн;

6.2.6. барилга байгууламжийн;

6.2.7. инженерийн дэд бүтцийн;

6.2.8. зам тээврийн сүлжээний;

6.2.9. инженер-геологийн;

6.2.10. кадастрын нэгж талбарын;

6.2.11. орто-зураглалын;

- 6.2.12.өндрийн;
- 6.2.13.түүх, соёл, археологийн өвийн;
- 6.2.14.ус зүйн;
- 6.2.15.хаягийн;
- 6.2.16.хил заагийн;
- 6.2.17.хөрсний;
- 6.2.18.хүн ам, нийгмийн.

6.3.Энэ хуулийн 6.2-т заасан орон зайн суурь өгөгдөл нь өгөгдлийн чанарын үзүүлэлт болон орон зайн суурь өгөгдлийн сангийн бүтэц, дүрслэл, шинж чанарын мэдээлэл, нэгдсэн загварчлалыг тодорхойлсон стандарттай байна.

6.4.Энэ хуулийн 6.3-т заасан стандартыг орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага сонирхогч талуудтай зөвшилцлийн үндсэн дээр санаачлан боловсруулж, стандартчилал, техникийн зохицуулалтын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага батална.

6.5.Орон зайн суурь өгөгдөл нь энэ хуулийн 6.3-т заасан стандартад дурдсан мэдээллийг агуулна.

6.6.Орон зайн суурь өгөгдөлд үндэслэсэн, тодорхой сэдэв, агуулгын хүрээнд нарийвчлан боловсруулсан орон зайн өгөгдөл нь орон зайн сэдэвчилсэн өгөгдөлд хамаарна.

6.7.Орон зайн суурь өгөгдөл нь төрийн нууц болон хуулиар хамгаалагдсан бусад нууцыг агуулсан мэдээ, мэдээлэл, түүнчлэн нэвтрэх эрхийг хуулиар хязгаарласан бусад мэдээллийг агуулж болохгүй.

6.8.Орон зайн суурь болон сэдэвчилсэн өгөгдөл, тэдгээрийн агуулга, мета өгөгдөлд тавигдах шаардлагыг Үндэсний орон зайн өгөгдлийн дэд бүтэц, бусад баримт бичгийг хөтлөх журмын дагуу тогтооно.

7 дугаар зүйл. Орон зайн өгөгдлийн мета-өгөгдөл

7.1.Орон зайн өгөгдлийн мета-өгөгдлийг түүний стандартын дагуу орон зайн өгөгдлийг бүрдүүлэх, боловсруулахдаа хамт бүрдүүлнэ.

7.2.Орон зайн өгөгдлийн дор дурдсан мета-өгөгдөл нь нээлттэй байна.

- 7.2.1.солбицол, өндрийн тогтолцоо, тусгаг;
- 7.2.2.өгөгдлийн чанар;
- 7.2.3.өгөгдлийн төрөл;
- 7.2.4.орон зайн дүрслэл;
- 7.2.5.бүрдүүлсэн огноо;
- 7.2.6.өгөгдлийн шинэчлэлт;
- 7.2.7.хариуцагч этгээд;
- 7.2.8.хязгаарлалт.

ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ

ОРОН ЗАЙН ӨГӨГДЛИЙН ДЭД БҮТЦИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

8 дугаар зүйл. Орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн үйл ажиллагаа

8.1.Орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн үйл ажиллагаанд орон зайн өгөгдлийг бүрдүүлэх, боловсруулах, хадгалах, хамгаалах, түгээх, ашиглах үйлдэл хамаарна.

8.2.Орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн үйл ажиллагааны стратеги, түүнийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөтэй байна.

8.3.Орон зайн суурь өгөгдлийг Орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн үйл ажиллагааг зохицуулах журмын дагуу геоплатформд төвлөрүүлж, геопорталаар дамжуулан түгээнэ.

9 дүгээр зүйл. Орон зайн өгөгдлийг бүрдүүлэх

9.1.Орон зайн суурь өгөгдөл нь солбицол, өндөр, тусгагийн нэгдсэн тогтолцоонд хийгдсэн байна.

9.2.Орон зайн суурь өгөгдлийг энэ хуулийн 6.3-т заасан стандартын дагуу дараах байгууллага бүрдүүлнэ:

9.2.1.энэ хуулийн 6.2.1, 6.2.2, 6.2.3, 6.2.11, 6.2.12-т заасан орон зайн суурь өгөгдлийг геодези, зураг зүйн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага;

9.2.2.энэ хуулийн 6.2.4, 6.2.5, 6.2.10, 6.2.15, 6.2.16, 6.2.17-д заасан орон зайн суурь өгөгдлийг газрын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага болон энэ чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг байгууллага;

9.2.3.энэ хуулийн 6.2.6, 6.2.7-д заасан орон зайн суурь өгөгдлийг барилга, хот байгуулалтын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны төв байгууллагын харьяа байгууллага;

9.2.4.зохицуулах хороо, түүний харьяа байгууллага;

9.2.5.энэ хуулийн 6.2.8-д заасан орон зайн суурь өгөгдлийг авто замын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны төв байгууллагын харьяа байгууллага;

9.2.6.энэ хуулийн 6.2.9-д заасан орон зайн суурь өгөгдлийг газрын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага, геологи, уул уурхайн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага болон үндэсний геологийн алба;

9.2.7.энэ хуулийн 6.2.13-д заасан орон зайн суурь өгөгдлийг соёлын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага болон энэ чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг байгууллага;

9.2.8.энэ хуулийн 6.2.14-д заасан орон зайн суурь өгөгдлийг усны асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага болон энэ чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг байгууллага;

9.2.9.энэ хуулийн 6.2.18-д заасан орон зайн суурь өгөгдлийг статистикийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага.

9.3.Орон зайн өгөгдлийн бүрдүүлэлт нь дараах аргад суурилна.

9.3.1.геодезийн хэмжилт, зураглалын;

9.3.2.бүртгэл, тооллогын;

9.3.3.шинжлэх ухаан, технологийн ололтод суурилсан бусад арга.

9.4.Орон зайн сэдэвчилсэн өгөгдлийг бүрдүүлэхэд, мэргэжлийн байгууллага тухайн захиалагчийн ажлын даалгаврын дагуу орон зайн суурь өгөгдлийн байрлал, өндрийн нарийвчлал, масштабыг өөрчлөхгүйгээр хийж гүйцэтгэнэ.

9.5.Энэ хуулийн 9.2-т заасан этгээд нь орон зайн суурь өгөгдлийн чанар болон үнэн зөв байдлын хариуцагч байна.

9.6.Орон зайн суурь болон сэдэвчилсэн өгөгдлийг тогтмол шинэчилдэг байх бөгөөд үүнийг журмаар зохицуулна.

10 дугаар зүйл. Орон зайн өгөгдлийг боловсруулах

10.1.Орон зайн өгөгдлийг боловсруулахдаа зориулалтын программ хангамж ашиглана.

10.2.Орон зайн өгөгдөлд машин сургалттай болон хиймэл оюуны аргуудыг ашиглан боловсруулалт хийж болно.

10.3.Орон зайн өгөгдлийн боловсруулалтыг Монгол улсад ашиглахаар батлагдсан солбицол, өндөр, тусгагийн нэгдсэн тогтолцоонд хийж гүйцэтгэнэ.

10.4.Орон зайн өгөгдлийг боловсруулж гарсан өгөгдөл, мэдээлэл, түүний мета-өгөгдөл нь орон зайн суурь өгөгдлийн стандарттай ижил байна.

11 дүгээр зүйл. Орон зайн өгөгдлийг хадгалах, хамгаалах

11.1.Орон зайн өгөгдлийг гэмтэхгүй, алдагдахгүй, гадны халдлагад өртөхгүй, аюулгүй байх техникийн болон технологийн шийдлийг нэвтрүүлж хадгалж, хамгаална.

11.2.Орон зайн өгөгдлийн хадгалалт, хамгаалалтыг орон зайн өгөгдөл, мэдээ, мэдээллийг архивлах, хадгалах, хамгаалах журмын дагуу гүйцэтгэнэ.

11.3.Геоплатформд агуулагдаж буй орон зайн өгөгдөл нь төрийн өмч бөгөөд улсын бүртгэлийн мэдээллийн үндэс байна.

11.4.Орон зайн суурь өгөгдөл, мэдээллийн санг хадгалж буй программ хангамж, сүлжээ, техник хангамж бүхий дэд бүтэц төрийн хамгаалалтад байх ба түүний байрлал нь төрийн нууцад хамаарна.

11.5.Орон зайн өгөгдлийн санг устгах, гэмтээхээс сэргийлэхийн тулд тухайн санг хувилж, төрийн цахим мэдээллийн сан хариуцсан байгууллагад хадгална.

11.6.Орон зайн өгөгдлийг хадгалах, хамгаалахад төвлөрсөн бус өгөгдлийн сангийн технологийн шийдлийг нэвтрүүлж болно.

11.7.Гамшиг, гэнэтийн буюу давагдашгүй хүчин зүйл, онц байдлын улмаас геоплатформ болон орон зайн суурь өгөгдөлд учрах эрсдэлийг бууруулах, бэлэн байдлыг хангах төлөвлөгөөтэй байна.

12 дугаар зүйл. Орон зайн өгөгдлийг түгээх

12.1.Орон зайн суурь өгөгдлийг геопорталаар дамжуулан, хандах эрхээр зохицуулагдсан орчинд түгээж, солилцохоос гадна гамшиг, гэнэтийн буюу давагдашгүй хүчин зүйл, онц байдлын үед хэвлэмэл болон цахим хэлбэрээр солилцож болно.

12.2.Түгээх орон зайн суурь өгөгдөл нь дараах төрөлтэй байна:

12.2.1.нээлттэй;

12.2.2.хаалттай.

12.3.Энэ хуулийн 12.2.1-т заасан өгөгдөл нь төлбөртэй байж болно.

12.4.Орон зайн суурь өгөгдөл нь зохиогчийн эрхтэй бол түүнийг түгээхээс өмнө энэ хуулийн 9.2-т заасан эрх бүхий байгууллагад хандан, хуульд заасны дагуу баталгаажуулсан байна.

12.5.Төрийн байгууллага болон хууль тогтоомжийг биелүүлж, захирамжилсан шийдвэр гаргадаг Засгийн газрын бус бие даасан агентлаг, түүнтэй адилтгах нийтийн эрх зүйн бусад байгууллага үндсэн үйл ажиллагаагаа хэрэгжүүлэх зорилгоор геопорталаас орон зайн өгөгдлийг харах, татан авч ашиглахад үйлчилгээний хураамж төлөхгүй.

12.6.Энэ хуулийн 12.5-т зааснаас бусад иргэн, хуулийн этгээд үйлчилгээний хураамж төлнө.

12.7. Орон зайн суурь өгөгдлийн төлбөрийг орон зайн өгөгдлийн төлбөрийн хувь, хэмжээг тооцох аргачлалаар тогтооно.

12.8.Төрийн болон албаны нууцад хамаарах орон зайн өгөгдлийг энэ хуулийн 12.2.2-т заасан төрлөөр түгээнэ.

12.9.Энэ хуулийн 12.1-т заасан хандах эрхийг нээх, хаах, өөрчлөх асуудлыг геопорталыг ажиллуулах журмаар зохицуулна.

12.10.Геопорталаар үзүүлсэн үйлчилгээнд улсын тэмдэгтийн хураамж төлнө.

12.11.Гамшиг, гэнэтийн буюу давагдашгүй хүчин зүйл, онц байдлын үед холбогдох байгууллагыг орон зайн суурь өгөгдлөөр шуурхай хангана.

12.12.Үндэсний аюулгүй байдлыг хангахад зориулсан тусгай геоплатформд шаардлагатай орон зайн суурь өгөгдлийг түгээх үйл ажиллагааг холбогдох хуулиар зохицуулна.

13 дугаар зүйл. Орон зайн өгөгдлийг ашиглах

13.1.Орон зайн өгөгдлийг ашиглахдаа геопорталд хандах эрхээр нэвтрэхээс гадна, шаардлагатай тохиолдолд хэвлэмэл болон цахим хэлбэрээр авч ашиглаж болно.

13.2.Геопорталд хандах эрхийн зохицуулалтыг энэ хуулийн 12.9-т заасан журмаар зохицуулна.

13.3.Орон зайн өгөгдөл, мета-өгөгдлийг ашиглахдаа түүний эх сурвалжийг дурдсан байна.

13.4.Гамшиг, гэнэтийн ослын үед иргэн, хуулийн этгээдийн эзэмшилд байгаа орон зайн сэдэвчилсэн өгөгдлийг Гамшгаас хамгаалах тухай хуульд заасны дагуу гаргуулан авна.

ДӨРӨВДҮГЭЭР БҮЛЭГ ОРОН ЗАЙН ӨГӨГДЛИЙН ДЭД БҮТЦИЙН УДИРДЛАГА, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ, ЧИГ ҮҮРЭГ, ХЯНАЛТ, САНХҮҮЖИЛТ

14 дүгээр зүйл. Орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн Зохицуулах хороо

14.1.Орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийг байгуулах, хөгжүүлэх, хэвийн үйл ажиллагааг хангах, нэгдсэн удирдлагаар хангах, нийгэм, эдийн засгийн салбар бүрт орон зайн өгөгдөл, мэдээллийн хэрэглээг нэмэгдүүлэх, үр ашгийг дээшлүүлэх үүрэг бүхий орон тооны бус Орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн зохицуулах хороо /цаашид Зохицуулах хороо гэх/-той байна.

14.2.Зохицуулах хорооны дарга нь Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын дарга байна.

14.3.Зохицуулах хороо нь дарга, нарийн бичгийн дарга, гишүүдээс бүрдсэн 9 буюу түүнээс дээш хүний бүрэлдэхүүнтэй байна.

14.4.Зохицуулах хорооны гишүүнийг хорооны дарга томилж, чөлөөлнө.

14.5.Зохицуулах хорооны нарийн бичгийн дарга нь орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагын дарга байна.

14.6.Зохицуулах хорооны гишүүдэд энэ хуулийн 6.2-т заасан орон зайн суурь өгөгдлийг бүрдүүлэгч Засгийн газрын гишүүн болон төрийн захиргааны байгууллагын дарга нар байна.

14.7.Зохицуулах хороонд орон зайн өгөгдлийн дэд бүтэц, газарзүйн мэдээллийн системийн чиглэлээр мэргэшсэн мэргэжлийн өндөр мэдлэг, туршлагатай 2-оос доошгүй мэргэжилтэнг оруулна.

14.8.Орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага Зохицуулах хорооны ажлын алба байна.

15 дугаар зүйл. Орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн зохицуулах хорооны чиг үүрэг

15.1.Зохицуулах хороо нь дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

15.1.1.орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн талаар хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичигт туссан зорилт, арга хэмжээний хэрэгжилтэд хяналт тавих;

15.1.2.геоплатформын техникийн нөхцөл, ашиглалт, шаардлагыг тодорхойлсон журмыг батлах;

15.1.3.орон зайн өгөгдлийн төлбөрийн хувь, хэмжээг тооцох аргачлал, хэмжээг батлах;

15.1.4.орон зайн өгөгдлийн бүрдүүлэгчид болон салбар хоорондын уялдаа, хамтын ажиллагааг зохицуулах;

15.1.5.орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийг хөгжүүлэхтэй холбоотой хууль, тогтоомж, бодлого, стандарт, журмыг боловсруулах ажлыг зохион байгуулах;

15.1.6.хууль, тогтоомжийн биелэлтийг зохион байгуулах, эдгээрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг батлах;

15.1.7.зохицуулах хорооны шийдвэрийн биелэлтийг хангуулах;

15.1.8.орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн оролцогч талуудыг мэргэжлийн болон арга зүйн удирдлагаар хангах;

15.1.9.орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн чиглэлээр Төрийн захиргааны байгууллагын хийсэн ажлын жил бүрийн тайланг хэлэлцэж, үнэлэлт, дүгнэлт өгөх;

15.1.10.хууль тогтоомжид заасан бусад чиг үүрэг.

15.2.Зохицуулах хорооны үйл ажиллагаа нь хурлын хэлбэртэй, шийдвэр нь тогтоол, тэмдэглэл, дүгнэлт, зөвлөмж хэлбэртэй байна.

15.3.Зохицуулах хороо нь албан бичгийн хэвлэмэл хуудас, тэмдэгтэй байна.

16 дугаар зүйл. Засгийн газрын чиг үүрэг

16.1.Засгийн газар орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн талаар дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

16.1.1.орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийг хөгжүүлэх, оновчтой ашиглах, үр ашгийг нэмэгдүүлэх зорилгоор 4 жил тутамд бодлогын үндсэн төлөвлөгөө батлах;

16.1.2.орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн талаарх хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах;

16.1.3.зохицуулах хороог байгуулах, үйл ажиллагааны дүрмийг батлах;

16.1.4.орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн үйл ажиллагааг зохицуулах журмыг батлах;

16.1.5.орон зайн нээлттэй өгөгдлийн жагсаалтыг батлах;

16.1.6.геопорталыг ажиллуулах журмыг батлах, хэрэгжилтэд хяналт тавих;

16.1.7.орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн чиглэлээр өндөр технологийг хөгжүүлэх, бодлогын судалгаа, шинжилгээний байгууллагыг байгуулах, дүрмийг батлах;

16.1.8.орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийг хөгжүүлэх, тогтвортой үйл ажиллагааг хангахад шаардлагатай төсвийг боловсруулж Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх;

16.1.9.орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн үйл ажиллагаанд хяналт тавих, шалгалт хийх, дүгнэлт, зөвлөмж гаргах.

17 дугаар зүйл.Төрийн захиргааны байгууллагын эрх, үүрэг

17.1.Орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ.

17.1.1.орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийг хөгжүүлэх бодлогын үндсэн төлөвлөгөөний дагуу орон зайн бодлогыг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг жил бүр боловсруулах;

17.1.2.орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн талаар хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичгийн хэрэгжилтийг хангах;

17.1.3.орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн чиглэлээр хүний нөөцийг бэлтгэх, хүний нөөцийг чадавхжуулах бодлого боловсруулах, хэрэгжилтийг зохион байгуулах;

17.1.4.энэ хуулийн 6.2-т заасан орон зайн суурь өгөгдлийг нэгтгэн, нэгдсэн мэдээллийн сан үүсгэх, орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн үйл ажиллагааг улсын хэмжээнд эрхлэх;

17.1.5.геоплатформд төвлөрүүлсэн болон бусад эх үүсвэрт байгаа орон зайн өгөгдөл, мэдээллийг хадгалах, хамгаалах, түгээх, нууцлах;

17.1.6.орон зайн суурь болон сэдэвчилсэн өгөгдлийг шинэчлэх ажлыг зохион байгуулах;

17.1.7.орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн чиглэлээр инноваци, техник технологийг сайжруулах, тасралтгүй хэвийн үйл ажиллагааг хангах бодлого боловсруулах, төсөл хөтөлбөр хэрэгжүүлэх;

17.1.8.орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийг байгуулахад салбар хоорондын уялдаа, хамтын ажиллагаа, төсөл, хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг хангах, зохион байгуулах;

17.1.9.геоплатформын хэвийн, тасралтгүй үйл ажиллагааг хангах;

17.1.10.хэрэглэгчдийг орон зайн өгөгдөл, мэдээллээр хангах;

17.1.11.орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн үйл ажиллагаанд оролцогч талуудад мэргэжлийн болон арга зүйн туслалцаа үзүүлэх;

17.1.12.орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн чиглэлээр хийсэн ажлын тайланг улсын хэмжээнд нэгтгэн Зохицуулах хороонд тайлагнах;

17.1.13.орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн үйл ажиллагаатай холбоотой заавар, аргачлал боловсруулж, батлах;

17.1.14.орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн үйл ажиллагааг сурталчлах, хэрэгжилтэд хяналт тавих.

18 дугаар зүйл. Орон зайн өгөгдөл бүрдүүлэгч байгууллагын чиг үүрэг

18.1.Орон зайн өгөгдлийн бүрдүүлэгч байгууллага дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ.

18.1.1.орон зайн суурь өгөгдлийг холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу шинэчлэн, үнэн зөв мэдээллийг бүрдүүлж, түүний чанар, нарийвчлалыг хариуцах;

18.1.2.орон зайн сэдэвчилсэн өгөгдлийг холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу үнэн зөв бүрдүүлж, түүний чанар, нарийвчлалыг хариуцах;

18.1.3.орон зайн суурь өгөгдлийг дамжуулах, түгээх, ашиглах боломж нөхцөлөөр хангах;

18.1.4.орон зайн суурь өгөгдөл, түүнийг дамжуулахад хэвийн, найдвартай байдлыг хангах;

19 дүгээр зүйл. Аймаг, нийслэлийн Засаг даргын чиг үүрэг

19.1.Орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн талаар аймаг, нийслэлийн Засаг дарга дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

19.1.1.аймаг, нийслэлийн Засаг дарга орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн тухай хууль, түүнд нийцүүлэн гаргасан журам, дүрэм, стандартыг хэрэгжүүлэх ажлыг харьяалах нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд холбогдох байгууллагатай хамтран зохион байгуулах;

19.1.2.байгалийн гамшиг, гэнэтийн болон давагдашгүй хүчин зүйлийн шинжтэй онцгой нөхцөл байдлын үеийг даван туулах, хариу арга хэмжээг төлөвлөх, шийдвэр гаргах, зохион байгуулахад шаардлагатай орон зайн өгөгдөл, мэдээллийг бүрдүүлэхэд орон нутгийн бусад байгууллагыг татан оролцуулах, ажиллах хүч, техник хэрэгслээр хангах, шаардлагатай зардлыг санхүүжүүлэх зэрэг бүх талын дэмжлэг, туслалцааг үзүүлэх.

ТАВДУГААР БҮЛЭГ БУСАД

20 дугаар зүйл. Хууль тогтоомж зөрчигчдөд хүлээлгэх хариуцлага

20.1.Энэ хуулийг зөрчсөн албан тушаалтны үйлдэл нь гэмт хэргийн шинжгүй бол Төрийн албаны тухай хуульд заасан хариуцлага хүлээлгэнэ.

20.2.Орон зайн суурь өгөгдлийг хууль бусаар олж авах, ашиглах, өөрчлөн ашиглах замаар ашгийн төлөө үйл ажиллагаа явуулсан иргэн, хуулийн этгээдийн холбогдох үйл ажиллагааг зогсоож, Зөрчлийн тухай хуульд заасан хариуцлага хүлээлгэнэ.

20.3.Энэ хуулийн 20.1-д зааснаас бусад тохиолдолд иргэн, хуулийн этгээдэд Эрүүгийн хууль, Зөрчлийн тухай хуульд заасан хариуцлага хүлээлгэнэ.

21 дүгээр зүйл. Хүчин төгөлдөр болох

21.1.Энэ хуулийг 202.. оны ... дугаар сарын ...-ны өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

ГАРЫН ҮСЭГ